

**SCIENCE
PROBLEMS.UZ**

ISSN 2181-1342

Actual problems of social and humanitarian sciences
Актуальные проблемы социальных и гуманитарных наук

**Ijtimoiy-gumanitar
fanlarning dolzARB
muammolari**

Jild 3, Son 12/2

2023

SCIENCEPROBLEMS.UZ

ИЖТИМОЙЙ-ГУМАНИТАР ФАНЛАРНИНГ ДОЛЗАРБ МУАММОЛАРИ

№ 12/2 (3)-2023

**АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО-
ГУМАНИТАРНЫХ НАУК**

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

ТОШКЕНТ-2023

БОШ МУҲАРРИР:

Исанова Феруза Тулқиновна

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ:

07.00.00-ТАРИХ ФАНЛАРИ:

Юлдашев Анвар Эргашевич – тарих фанлари доктори, сиёсий фанлар номзоди, профессор, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Мавланов Укташ Махмасабирович – тарих фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Хазраткулов Аброр – тарих фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети.

08.00.00-ИҚТИСОДИЁТ ФАНЛАРИ:

Карлибаева Раја Хожабаевна – иқтисодиёт фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Худойкулов Садирдин Каримович – иқтисодиёт фанлари доктори, доцент, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Азизов Шерзод Ўкташович – иқтисодиёт фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон Республикаси Божхона институти;

Арабов Нурали Уралович – иқтисодиёт фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат университети;

Холов Актам Ҳатамович – иқтисодиёт фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), доцент, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Шадиева Дилдора Ҳамидовна – иқтисодиёт фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), доцент в.б., Тошкент молия институти;

Шакаров Қулмат Аширович – иқтисодиёт фанлари номзоди, доцент, Тошкент ахборот технологиялари университети

09.00.00-ФАЛСАФА ФАНЛАРИ:

Ҳакимов Назар Ҳакимович – фалсафа фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Яҳшиликов Жўрабой – фалсафа фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат университети;

Ғайбуллаев Отабек Мухаммадиевич – фалсафа фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат чет тиллар институти;

Ҳошимхонов Мўмин – фалсафа фанлари доктори, доцент, Жиззах педагогика институти;

Носирходжаева Гулнора Абдукахаровна – фалсафа фанлари номзоди, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Турдиев Бехруз Собирович – фалсафа фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), доцент, Бухоро давлат университети.

10.00.00-ФИЛОЛОГИЯ ФАНЛАРИ:

Ахмедов Ойбек Сапорбаевич – филология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети;

Кўчимов Шуҳрат Норқизилович – филология фанлари доктори, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Салаҳутдинова Мушарраф Исамутдиновна – филология фанлари номзоди, доцент, Самарқанд давлат университети;

Кучкаров Рахман Урманович – филология фанлари номзоди, доцент в/б, Тошкент давлат юридик университети;

Юнусов Мансур Абдуллаевич – филология фанлари номзоди, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Сайдов Улугбек Арипович – филология фанлари номзоди, доцент, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси.

12.00.00-ЮРИДИК ФАНЛАР:

Ахмедшаева Мавлюда Ахатовна – юридик фанлар доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Мухитдинова Фирюза Абдурашидовна – юридик фанлар доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Эсанова Замира Нормуротовна – юридик фанлар доктори, профессор, Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган юрист, Тошкент давлат юридик университети;

Ҳамроқулов Баҳодир Мамашарифович – юридик фанлар доктори, профессор в.б., Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия университети;

Зулфиқоров Шерзод Ҳуррамович – юридик фанлар доктори, профессор, Ўзбекистон Республикаси Жамоат хавфсизлиги университети;

Хайитов Хушвақт Сапарбаевич – юридик фанлар доктори, профессор, Ўзбекистон Республикаси

Президенти хузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Асадов Шавкат Файбуллаевич – юридик фанлар доктори, доцент, Ўзбекистон Республикаси Президенти хузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Утемуратов Махмут Ажимуратович – юридик фанлар номзоди, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Сайдуллаев Шахзод Алиханович – юридик фанлар номзоди, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Ҳакимов Комил Бахтиярович – юридик фанлар доктори, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Юсупов Сардорбек Баходирович – юридик фанлар доктори, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Амирнов Зафар Актамович – юридик фанлар бўйича фалсафа доктори (PhD), Ўзбекистон Республикаси Судъялар олий кенгаси хузуридаги Судъялар олий мактаби;

Жўраев Шерзод Юлдашевич – юридик фанлар номзоди, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Бабаджанов Атабек Давронбекович – юридик фанлар номзоди, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Раҳматов Элёр Жумабоевич - юридик фанлар номзоди, Тошкент давлат юридик университети;

13.00.00-ПЕДАГОГИКА ФАНЛАРИ:

Хашимова Диљдархон Уринбоевна – педагогика фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Ибрагимова Гулнора Хавазматовна – педагогика фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Закирова Феруза Махмудовна – педагогика фанлари доктори, Тошкент аҳборот технологиялари университети хузуридаги педагогик кадрларни қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш тармоқ маркази;

ОАК Рўйхати

Мазкур журнал Вазирлар Маҳкамаси хузуридаги Олий аттестация комиссияси Раёсатининг 2022 йил 30 ноябрдаги 327/5-сон қарори билан тарих, иқтисодиёт, фалсафа, филология, юридик ва педагогика фанлари бўйича илмий даражалар бўйича диссертациялар асосий натижаларини чоп этиш тавсия этилган илмий нашрлар рўйхати (Рўйхатга) киритилган.

**Ижтимоий-гуманитар фанларнинг
долзарб муаммолари** электрон журнали
1368-сонли гувоҳнома билан давлат
рўйхатига олинган.
Муассис: "SCIENCEPROBLEMS TEAM"
масъулияти чекланган жамият.

Тайланова Шохида Зайниневна - педагогика фанлари доктори, доцент.

19.00.00-ПСИХОЛОГИЯ ФАНЛАРИ:

Каримова Васила Маманосировна – психология фанлари доктори, профессор, Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети;

Ҳайитов Ойбек Эшбоевич – Жисмоний тарбия ва спорт бўйича мутахассисларни қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш институти, психология фанлари доктори, профессор

Умарова Навбаҳор Шокировна – психология фанлари доктори, доцент, Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети, Амалий психологияси кафедраси мудири;

Атабаева Наргис Батировна – психология фанлари доктори, доцент, Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети;

Қодиров Обид Сафарович – психология фанлари доктори (PhD), Самарканд вилоят ИИБ Тиббиёт бўлими психологик хизмат бошлиғи.

22.00.00-СОЦИОЛОГИЯ ФАНЛАРИ:

Латипова Нодира Мухтаржановна – социология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон миллий университети кафедра мудири;

Сеитов Азамат Пўлатович – социология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон миллий университети;

Содиқова Шоҳида Мархабоевна – социология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон халқаро ислом академияси

23.00.00-СИЁСИЙ ФАНЛАР

Назаров Насридин Атакулович –сиёсий фанлар доктори, фалсафа фанлари доктори, профессор, Тошкент архитектура қурилиш институти;

Бўтаев Усмонжон Хайруллаевич –сиёсий фанлар доктори, доцент, Ўзбекистон миллий университети кафедра мудири.

Таҳририят манзили:

Тошкент шаҳри, Яккасарой тумани, Кичик Бешёғоч кўчаси, 70/10-уй. Электрон манзил:
scienceproblems.uz@gmail.com

Телеграм канал:

https://t.me/scienceproblems_uz

МУНДАРИЖА

10.00.00 – ФИЛОЛОГИЯ ФАНЛАРИ

<i>Axmedov Oybek Saparbaevich</i>	
ИНГЛИЗ ВА ЎЗБЕК ТИЛЛАРИДА СОЛИҚ-БОЖХОНА ТЕРМИНОЛОГИЯСИДА АНТОНИМИЯ ҲОДИСАСИНИНГ ЎРНИ.....	10-18
<i>Nematova Maftuna</i>	
ЛАКУНА И ТИПОЛОГИЯ ЛАКУН	19-24
<i>Hamroyeva Shahlo Mirdjonovna, Matyakubova Noila Shakirjonovna</i>	
MOSLASHTIRISH JARAYONIDA O'ZBEK VA INGLIZ TILIDAGI SODDA GAPLARNING SINTAKТИК TAHLILI.....	25-32
<i>Jo'rayeva Nilufar Sobirjon qizi</i>	
"SMILE" VA "TABASSUM" TUSHUNCHALARINING LINGVISTIK IFODASI (INGLIZ VA O'ZBEK TILLARI MISOLIDA)	33-38
<i>Sidiknazarova Zulfiya Mirsharapovna</i>	
BADIY TARJIMA TAHLILINING NAZARIY ASOSLARI	39-43
<i>Jumanova Shahnoza Ikromjonovna</i>	
IJTIMOIY – PSIXOLOGIK MOTIVNI ANGLATISHDA PEYZAJNING O'RNI	44-50
<i>Achilov Oybek Rustamovich</i>	
ILGAR SURISH VOSITALARINING BADIY ASAR SARLAVHASIDA TASNIFLANISHI VA O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI	51-57
<i>Axmedova Madinabonu Maxmudjonovna</i>	
XALQ NASRI JANRLARINING O'ZARO MUNOSABATLARI	58-62
<i>Isroilova Manzura Jamolovna</i>	
FRANSUZ KOMPARATIV FRAZEOLOGIZMLARINING USLUBIY XUSUSIYATLARI	63-68
<i>Кенжабоев Шокир Абдулхалимович</i>	
ОСОБОЕ МЕСТО В ИЗУЧЕНИИ И РАЗВИТИИ МЕТОДИКИ ПРЕПОДАВАНИЯ ИНОСТРАННОГО ЯЗЫКА В ШКОЛАХ УЗБЕКИСТАНА	69-74
<i>Fayziyev Bahodir Baxshullayevich</i>	
J. K. ROULINGNING "GARRI POTTER VA AFSONAVIY TOSH" ASARIDAGI TO'QIMA NOMLAR VA REALIYALAR HAMDA ULARNING RUS VA O'ZBEK TILLARIGA TARJIMASI	75-79
<i>Mamatqulova Shoxsanam Isroil qizi</i>	
OLAMNING O'ZBEK LISONIY TASVIRIDA "FIDOIYLIK" KATEGORIYASI	80-84
<i>Тухтаева Фарида Исматуллаевна</i>	
ИССЛЕДОВАНИЕ СТЕРЕОТИПОВ РОМАНАХ ПЕРЛ БАК	85-90
<i>Radjabova Dildora Raximovna</i>	
PIRIMQUL QODIROVNING "YULDUZLI TUNLAR" ASARI INGLIZCHA TARJIMASIDA BOBUR PSIXOLOGIYASI	91-96
<i>Mansurova Shohista Ismailovna</i>	
BADIY TARJIMANING MAQSADI, VAZIFALARI VA TARJIMA METODLARI	97-102
<i>Ermatov Ixtiyor</i>	
SIRDARYO VILOYATI TOPONIMLARI.....	103-108

<i>Axmedjanova Farida Djavairovna</i>	
GRAMMAR INSTRUCTION IN COMMUNICATIVE LANGUAGE TEACHING	109-114
<i>Saitov Suxrob Djumaydillayevich</i>	
ARTISTIC INTERPRETATION AND RESOLUTION OF HUMAN TRAGEDIES IN THE STORY	115-119
<i>Tўрабоева Ҳакима Усмонжон қизи</i>	
ФИРДАВСИЙ ДАҲОСИГА МЕХР	120-124
<i>Toshpo'latova Xusniya Mamayusub qizi, Normamatov Farrux Komiljon o'g'li</i>	
INGLIZ REKLAMA SHIIDLARI TARJIMASI JARAYONIDA	
SHAKL VA MA'NO MUVOFIQLIGI	125-129
<i>Abdumannonov Xojsiakbar Akmaljon ugli</i>	
ОСВЕЩЕНИЕ ФРАЗЕОЛОГИИ В СВЕТЕ НАУЧНОЙ ЛИТЕРАТУРЫ (краткий обзор на примере учебных пособий и словарей узбекского языка)	130-136
<i>Abdullaeva Raъno Xikmatovna</i>	
РЕПРЕЗЕНТАЦИЯ КОНЦЕПТА «ДРУГ/ДРУЖБА» В РУССКОЙ И УЗБЕКСКОЙ ПОСЛОВИЧНОЙ ЯЗЫКОВОЙ КАРТИНЕ МИРА	137-144
<i>Hamidova Sayyora Nurmatovna</i>	
TILSHUNOSLIKNI MENTALINGVISTIK BOSQICHIDA KOGNITIV TADQIQOTLAR.....	145-151
<i>Rustamova Dilrabohon</i>	
ATAMALAR LUG'ATINING UMUMIY VA FARQLI TOMONLARI	152-157
<i>Khazratqulova Ozoda Abduganiyevna</i>	
EXPRESSION OF THE CONCEPT OF FORGIVENESS IN LEXICOGRAPHIC SOURCES AND ARTISTIC LITERATURE	158-162
<i>Farmonov Nurbek Pulatovich</i>	
WEB OF SCIENCE MA'LUMOTLAR TIZIMIDAN FOYDALANISH	163-169
<i>Xojiyeva Oynisa Shabonovna</i>	
ALISHER NAVOIY ASARLARIDA TURKIY XALQLAR MAQOLLARINING AKS ETISHI	170-176
<i>Norqobilov Sanjar Rahmat ugli</i>	
COMPARING COMPUTATIONAL LINGUISTICS APPROACHES ACROSS LANGUAGES	177-182
<i>Mamarasulova Iroda Jumanovna, Xojimetov Sa'dulla Jumanazarovich</i>	
ANGLIYA UYG'ONISH DAVRI ADABIYOTI	183-190
<i>Xo'jamqulov Anvar Jozilovich</i>	
OMON MUXTOR ROMANLARIDA POETIK USLUB QIRRALARI	191-196
12.00.00 - ЮРИДИК ФАНЛАР	
<i>Кутыбаева Елизавета Дүйсенбаевна, Аманиязова Света Байнязовна</i>	
ВОПРОСЫ ПОВЫШЕНИЯ ЭФФЕКТИВНОСТИ ОРГАНИЗАЦИИ И ФУНКЦИОНИРОВАНИЯ СИСТЕМЫ ОРГАНОВ ИСПОЛНИТЕЛЬНОЙ ВЛАСТИ В РЕСПУБЛИКЕ УЗБЕКИСТАН	197-203
<i>Mirzaabdullaeva Matluba Rustamovna</i>	
СУВДАН ФОЙДАЛАНУВЧИ ВА СУВ ИСТЕМЛЧИСИ ТУШУНЧАЛАРИНИНГ ҲУҚУҚИЙ АҲАМИЯТИ ХУСУСИДА АЙРИМ МУЛОҲАЗАЛАР	204-209
<i>Toshkanov Nurbek Bahriiddinovich</i>	
BILIMLAR IQTISODIYOTI VA INTELLEKTUAL MULK: TIJORATLASHTIRISHNING BA'ZI HUQUQIY JIHATLARI VA MUAMMOLARI	210-216

<i>Nishonov Abdulloh Ubaydulloh o'g'li</i>	
ATOM ENERGIYASINI JOYLASHTIRISHNING XALQARO EKOLOGIK TALABLARI	217-223
13.00.00 – ПЕДАГОГИКА ФАНЛАРИ	
<i>Javliyeva Shaxnoza Baxodirovna</i>	
OLIY TA'LIM MUASSALARIDA TA'LIM SIFATINI OSHIRISHNING PEDAGOGIK SHART- SHAROITLARI	224-228
<i>Sadullayeva Shahlo Azimbayevna, Parmankulov Farxodjon Nurali o'g'li</i>	
TYUTORLAR ISH JARAYONIGA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARINI TATBIQ ETISH METODIKASI	229-233
<i>Pirimova Nargiza Adilovna</i>	
SPORT-TAYYORGARLIK MASHG'ULOTLARIDA BALANDLIKKA SAKROVCHI QIZLARNING O'QUV-MASHG'ULOT JARAYONLARINI TAKOMILLASHTIRISH	234-239
<i>Tangirqulov Elmurod Aliyarovich</i>	
BOSHLANG'ICH SINF O'QUVCHILARIDA ATROF-MUHITNI ASRASH ORQALI EKOLOGIK TARBIYA BERISH MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISHNING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI VA "YASHIL MAKON" MODULLARI	240-244
<i>Xayrov Rasim Zolimxon o'g'li</i>	
BO'LAJAK TASVIRIY SAN'AT O'QITUVCHILARINING KASBIY-METODIK TAYYORGARLIGINI TAKOMILLASHTIRISHDA TA'LIM TEXNOLOGIYALARINING QO'LLANILISHI	245-258
<i>Ahmadjonova Odina Anvarjon qizi</i>	
ZAMONAVIY TA'LIM MUHITIDA INGLIZ TILI DARSLARIDA STEAM TA'LIM TEXNOLOGIYASIDAN FOYDALANISHNING AHAMIYATI: STEAM KOMPETENSIYALAR TUSHUNCHASI	259-265
<i>Valieva Xolida</i>	
AJDODLAR MEROSI - INSONIYAT BOYLDI	266-271
<i>Djumayeva Dildora Isroilovna</i>	
BOSHLANG'ICH SINF O'QUVCHILARIDA EKOLOGIK MADANIYATNI SHAKLLANTRISHNING PEDAGOGIK-PSIXOLOGIK XUSUSIYATLARI	272-277
<i>Davlatova Nilufar Vosiljonovna</i>	
TA'LIM-ISSLAB CHIQARISH INTEGRATSİYASINI KUCHAYTIRISHDA ZAMONAVIY TA'LIMNING O'RNI VA MOLIYALASHTIRISH MEXANIZMLARI	278-285
<i>Mamaraimova Zebo Shafoatovna</i>	
YUQORI SINF O'QUVCHILARINI OILAVIY HAYOTGA TAYYORLASHNING PEDAGOGIK TAMOYILLARI	286-290
<i>Turayev Yolqin Sherzod o'g'li</i>	
KATTA MAKTABGACHA TA'LIM YOSHDAGI BOLALARDA DALILY ASOSLASH KO'NIKMASINI SHAKLLANTIRISH YO'LLARI	291-295
<i>Abdurashulova Shoira Kushakovna</i>	
BO'LAJAK BOSHLANG'ICH SINF O'QITUVCHILARINING KASBIY KOMPETENTLILIGINI INTEGRATIV YONDASHUV ASOSIDA RIVOJLANTIRISH	296-305
<i>Sottarov Abduvali Umirqulovich</i>	
UMUMIY FIZIKA KURSINI O'QTISHDA NANOTEXNOLOGIYA FAN VA TEXNIKA SOHASI SIFATIDA	306-310

<i>Xushnazarova Ma'mura Nodirovna</i>	
VOLONTYORLIK FAOLIYATINIG IJTIMOIY-PEDAGOGIK MUAMMOLARI	311-315
<i>Xushvaqtov Umar Norqobilovich</i>	
AXBOROT TEXNOLOGIYALARIDAN FOYDALANIB O'QUVCHILARDA IMPERATIV TAFAKKURNI RIVOJLANTIRISHDA KOMPETENSIYANING RO'LI	316-320
<i>Alimqulova Ra'noxon Gulmirzayevna</i>	
BO'LAJAK BOSHLANG'ICH SINF O'QITUVCHILARIDA NUTQ MADANIYATINI RIVOJLANTIRISHGA ZAMONAVIY YONDASHUVLAR	321-326
<i>No'monxonova Muattarxon Nosirxon qizi</i>	
BO'LAJAK TILSHUNOSLARDA KOMMUNIKATIV KOMPETENSIYALARINI SHAKLLANTIRISHDA AXBOROT TEXNOLOGIYALARKOMMUNIKATIV KOMPETENSIYALARINING AFZALLIKLARI VA KAMCHILIKLARI	327-331
<i>Xalikov Faroxidin</i>	
TA'LIM TIZIMIDA TESTOLOGIYADAN FOYDALANISHNING NAZARIY ASOSLARINI TAKOMILLASHTIRISH SAMARADORLIGI	332-339
<i>Abduvaxidov Xusan Abdulkulovich</i>	
OLIY TA'LIM TALABALARIDA INNOVATSION YONDASHUV ORQALI KOMPETENTSIYALARINI SHAKLLANTIRISH	340-345
<i>Якубова Нафиса Одилжановна</i>	
ОЛИЙ ТАЪЛИМ МУССАСАЛАРИДА ЧИЗМАЧИЛИК ДАРСЛАРИДА ТАЛАБАЛАРНИ ИЖОДИЙ-КРЕАТИВ ФИКРЛАШГА ЎРГАТИШ МЕТОДИКАСИНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШ	346-354
<i>Karimov Qayum Mamashayevich</i>	
TALABALARNI KOMPYUTERLI MATEMATIKA TIZIMLARINING GRAFIK IMKONIYATIDAN FOYDALANISH BO'YICHA BILIMINI OSHIRISH	355-360
<i>Yusupova Shoxista Alimjanovna</i>	
TO'GARAK MASHG'ULOTLARI ORQALI TASVIRIY SAN'AT FANIGA ASOSLANGAN XOLDA O'QUVCHILAR IJODIY QOBILIYATINI RIVOJLANTIRISHNING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI	361-371
<i>Касимов Ойбек Омилович</i>	
СПОРТДА АХЛОҚИЙ ҚОИДАЛАР ВА “FAIR PLAY” НОРМАЛАРИНИНГ АҲАМИЯТИ ...	372-378
<i>Abduraxmonov Akbar Abduxamidovich</i>	
MILLIYLIK VA UMUMINSONIYLIK TAMOYILLARI UYG'UNLASHUVINING NAZARIY- METODOLOGIK JIHATLARI	379-386
<i>Фазлиддинов Шухрат Фахриддинович</i>	
ПРИМЕНЕНИЕ ИННОВАЦИОННЫХ ПЕДАГОГИЧЕСКИХ ТЕХНОЛОГИЙ НА ЗАНЯТИЯХ ПРИ ИЗУЧЕНИИ КАТЕГОРИИ РОДА ГЛАГОЛА В ПЕДАГОГИЧЕСКИХ ВУЗАХ	387-394
<i>Jurayev Bobomurod Ramazonali o'g'li</i>	
TALABALARNING JISMONIY FAOLLIGINI OSHIRISH VA RIVOJLANTIRISH JARAYONINING SAMARADORLIK DARAJASI	395-400
<i>Eshbekova Gulabahor Zafarboyevna</i>	
MAKTABGACHA YOSHDAGI BOLALARNING YOZISH KO'NIKMALARINI SHAKLLANTIRISH MUAMMOLARI	401-406

<i>Khidirova Malakhat Qazakhovna</i>	
ORGANIZATION AND EVALUATION OF THE EDUCATIONAL PROCESS BASED ON EUTAGOGICAL APPROACHES	407-413
<i>Fayzullayeva Madina Abdumo'min qizi, Xolbo'tayeva Moxinur Temurboy qizi</i>	
MENEJMENT SOHASINI O'QITISHDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISH	414-420
<i>Achilov Nuriddin Abdugafforovich</i>	
AL-HAKIM AT-TERMIZIY TA'LIMOTINING ILMIY TADQIQI	421-426
<i>Norinov Muxammadyunus Usibjonovich</i>	
JAMIYAT TARAQQIYOTIDA BO'LAJAK MUHANDISLARNING KASBIY KOMPETENSIYALARINI TAKOMILLASHTIRISHNING AHAMIYATI	427-432
<i>Begimqulov Zarif Axmadovich</i>	
JISMONIY TARBIYA YO'RIQCHISINING IJTIMOIY-MADANIY KOMPETENTLIGINI RIVOJLANTIRISHDA MALAKA OSHIRISH JARAYONINING AHAMIYATI	433-438
<i>Izbosarova Zuxro Anatoliy qizi</i>	
BO'LAJAK BOShLANG'ICH SINF O'QITUVCHILARINING KOMMUNIKATIV KO'NIKMALARINI RIVOJLANTIRISH SAMARADORLIGI	439-443
<i>Jumayev Sirojiddin Zafarovich</i>	
MOLEKULYAR BIOLOGIYADAN OQSILLARNING AMINOKISLOTA TARKIBI VA AMINOKISLOTALARNING TASNIFI MAVZUSINI O'QITISHDA MASALA VA MASHQLARDAN FOYDALANISH	444-449
<i>Pulatova Muxabbat Egamberdiyevna</i>	
BOSHLANG'ICH SINF O'QITUVCHILARIDA INNOVATSION KOMPETENSIYANI RIVOJLANTIRISHNING PEDAGOGIK-PSIXOLOGIK XUSUSIYATLARI	450-457
<i>Yuldashev Mengali Ziyaduloyevich</i>	
BOSHLANG'ICH SINF O'QITUVCHILARIDA MUSTAQIL ISHLASH KOMPITENSIYALARINI RIVOJLANTIRISH	458-463

Pirimova Nargiza Adilovna

Jismoniy madaniyat kafedrasи o'qituvchisi
Navoiy davlat pedagogika instituti, O'zbekiston.

E-mail: nargizabonu-81@bk.ru

ORCID: 0009-0006-1653-2070

SPORT-TAYYORGARLIK MASHG'ULOTLARIDA BALANDLIKKA SAKROVCHI QIZLARNING O'QUV-MASHG'ULOT JARAYONLARINI TAKOMILLASHTIRISH

Annotatsiya. Ushbu maqolada boshlang'ich tayyorgarlik bosqichidagi balandlikka sakrovchi qizlarning sport natijalari yil sayin yosharib borayotganligi sababli umumiyligi jismoniy tayyorgarlik va maxsus jismoniy tayyorgarlik yuklamalari nisbatlarini o'zgartirish hisobiga xalqaro musobaqalarda yosh sportchilarning raqobatlashish imkoniyatlari, yuqori malakali balandlikka sakrovchi qizlarning jismoniy rivojlanganlik, jismoniy tayyorgarlik ko'rsatkichlaridan kelib chiqib, sprinter-kuchli, kuchli-sakrovchan, sprinter-sakrovchan va universal tiplar uchun texnika imkoniyati bo'yicha tabaqa lashtirilgan metodikasi va amaliyoti haqida mulohaza yuritilgan.

Kalit so'zlar: sport, ko'nikma, malaka, yengil atletika, texnologiya, sprinter, metodika, mashg'ulot, universal tip, texnika, amaliyot, psixoemotsional, funksional.

Pirimova Nargiza Adilovna

Lecturer at the Department of Physical Education
Navoi State Pedagogical Institute, Uzbekistan.

IMPROVEMENT OF TRAINING CLASSES OF HIGH JUMPER GIRLS IN SPORTS AND PREPARATORY CLASSES

Abstract. This article reflects the possibilities of competition of young athletes at international competitions due to changes in the ratios of general physical training and the burden on special physical training due to the age of sports results of girls, jumping in height at the initial stage of preparation every year, depending on the indicators of physical development, physical training of girls who have achieved high qualifications, differentiated methodology and practice, whenever possible, of equipment for sprint-strong, power-jumping, sprint-jumping and universal types.

Key words: sports, skills, qualification, athletics, technology, sprinter, technique, exercise, universal type, technique, practice, psycho-emotionality, functionality.

Пиримова Наргиза Адиловна

Преподаватель кафедры физической
культуры Навоийский государственный
педагогический институт, Узбекистан.

ORCID: 0009-0006-1653-2070

СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ УЧЕБНО-ТРЕНИРОВОЧНЫХ ЗАНЯТИЙ ДЕВУШЕК- ПРИГУНОВ В ВЫСОТУ НА СПОРТИВНО-ПОДГОТОВИТЕЛЬНЫХ ЗАНЯТИЯХ

Аннотация. В данной статье отражаются возможности соперничества молодых спортсменов на международных соревнованиях за счет изменения соотношений общей физической подготовки и

нагрузки на специальную физическую подготовку в связи с возрастом спортивных результатов девушек, прыгающих в высоту на начальном этапе подготовки с каждым годом, в зависимости от показателей физического развития, физической подготовки девушек, достигших высокой квалификации, дифференцированная методика и практика по возможности техники для спринтеро-сильных, сильно-прыгающих, спринтеро-прыгающих и универсальных типов.

Ключевые слова: спорт, навыки, квалификация, легкая атлетика, технология, спринтер, методика, упражнение, универсальный тип, техника, практика, психоэмоциональность, функциональность.

DOI: <https://doi.org/10.47390/SPR1342V3I12.2Y2023N37>

Kirish. Dunyoda boshqa sport turlari kabi yengil atletika turlarida ham sport natijalarining o'sib borayotgani, mazkur sport turi bo'yicha sportchilarni tayyorlash tizimida ko'p yillik tayyorgarlik mashg'ulotlarini istiqbolli rejalashtirish hamda mashg'ulot jarayonlarini takomillashtirish bilan bog'liq bo'lgan tayyorgarlikning zamonaviy vosita va usullarini amaliyatga tatbiq etish zarurati yuzaga kelmoqda.

Jahon sport amaliyotida yengil atletika bo'yicha yetakchilik qilayotgan mamlakatlarning soha mutaxassislari va olimlari tomonidan yengil atletikaning balandlikka sakrash turiga ixtisoslashgan yuqori malakali sportchilarni tayyorlash tizimi va mashg'ulot jarayonlarini zamon talablariga mos ravishda takomillashtirishga qaratilgan ilmiy izlanishlar olib borilmoqda.

Jumladan, balandlikka sakrovchi qizlarning texnik tayyorgarligini innovatsion vositalar, usullar orqali takomillashtirish, texnik tayyorgarligini rivojlantirish, funksional va jismoniy tayyorgarligini optimallashtirish, psixodemotsional holatini aniqlash va yaxshilashga qaratilgan izlanishlar olib borilayotganligi sohada sportchilar tayyorlash tizimini yanada takomillashuviga imkon yaratmoqda.

Yengil atletikaning balandlikka sakrash turi murakkab koordinatsion texnik turlardan biri bo'lib, jahonda geografik jihatdan kengayib, ommaviylashib borayotgan sport turlaridan biri sifatida alohida ahamiyat kasb etmoqda.

Jahon yengil atletikasida raqobatning kuchayishi ushbu sport turida balandlikka sakrovchilarni dastlabki tayyorgarlik bosqichidan tortib oliv sport mahorati guruhigacha bo'lgan barcha bosqichlarni boshqarishning tashkiliy va uslubiy jihatdan samaradorligini oshirish yo'llarini izlab topish va amaliyatga tadbiq etish talabi dolzarblik kasb etmoqda.

Jahonda sportchilarni tayyorlash tizimida yuqori sport natijalarini ko'rsatish imkoniyatlari yildan - yilga murakkablashib, yangi vosita va usullarni ishlab chiqish zaruriyatini yuzaga keltirmoqda.

Jahonning yetakchi mamlakatlarida balandlikka sakrash bo'yicha sportchilar tomonidan ko'rsatilayotgan yuqori sport natijalarining o'sib borishida asosiy omillardan biri sifatida balandlikka sakrovchi qizlarning sport tayyorgarligi strategiyasini ishlab chiqish va uni tizimli boshqarishga qaratilmoqda.

Republikamizda yuqori malakali sportchilarni tayyorlash, ular bilan ilg'or xorijiy tajribalarga asoslangan holda mashg'ulotlar tashkil etish orqali yuqori sport natijalariga erishish bugungi kunda jismoniy tarbiya va sport sohasi oldida turgan ustuvor vazifalardan biriga aylanmoqda. "Sport va ommaviy jismoniy tarbiya tadbirlarining kalender rejalariga muvofiq yil davomida uzluksiz o'quv-mashg'ulot yig'inlarini o'tkazish va xalqaro musobaqalarda ishtirok etish orqali terma jamoa a'zolarini uzluksiz tayyorlash jarayonini hududiy va xorijiy asosiy bazalarda tashkillashtirish hamda terma jamoalarini tayyorlash

bo'yicha ilg'or xorijiy tajriba asosida o'quv-mashg'ulot texnologiyalarini takomillashtirish" [1] masalalariga alohida e'tibor qaratilmoqda.

Xalqaro musobaqlarda raqobatbardosh, istiqbolli, yurtimiz sha'nini munosib himoya qiladigan sportchilarni tayyorlash ko'p yillik tayyorgarlik mashg'ulotlarini o'tkazish va tashkillashtirish asosiy vazifalardan bo'lib qolmoqda.

Yengil atletika sport turlari bo'yicha tadqiqotchilar tomonidan sportchilarni asosiy musobaqalarga tayyorlash uchun mashg'ulot jarayonida qo'llaniladigan samarali vosita va usullarini izlab topish, ixtisoslikka tanlab yo'naltirish, texnik-taktik, psixologik imkoniyatlardan foydalanish, morfofunksional xususiyatlar bo'yicha alohida turlarga yo'naltirish hamda jismoniy yuklamaning hajmi va shiddatini optimallashtirishga qaratilgan ko'plab ilmiy izlanishlar olib borilmoqda.

Yengil atletika sport amaliyotining ko'rsatishicha, yuqori malakali sportchilarni tayyorlash, tayyorgarlik mashg'ulotlarini istiqbolli rejorashtirish tizimi bilan bog'liq bo'lib, balandlikka sakrovchilarning ko'p yillik tayyorgarlik tizimini yaratish ilmiy asoslangan yondashuvni talab qilishi bilan bir qatorda, mashg'ulot jarayonini samarali boshqarishda sportchilarning funksional va texnik tayyorgarligini hisobga olgan holda individual yondashuvga asoslangan ilmiy-uslubiy izlanishlarni olib borish talabini sohaga daxldor mutaxassislar oldiga qo'ymoqda.

Adabiyotlar tahlili va metodologiya. Adabiyotlarni tahlil qilish jarayonida sport tayyorgarlik tizimida balandlikka sakrovchi yuqori malakali qizlarni musobaqalarga tayyorlashda pedagogik, psixologik, funksional va tibbiy-biologik ta'minot, yuqori va barqaror sport natijalariga erishish uchun shart-sharoitlarni yaratish, mashg'ulot siklining yuqori yuklamali bosqichlarida mashg'ulotning optimal darajasini saqlash, mashg'ulot jarayonini samarali boshqarishda balandlikka sakrovchi qizlarni kompleks nazorat qilishga qaratilgan tabaqalashtirilgan yondashuvga asoslangan izlanishlar yetarlicha olib borilmaganligi aniqlandi.

Yurtimiz yetakchi olimlaridan G.G.Arzumanov, K.T.Shakirjanova, I.R.Soliyev, M.S.Olimov, X.T.Rafiyevlar tomonidan O'zbekistonning yetakchi balandlikka sakrovchilarining texnik tayyorgarligini oshirish, balandlikka sakrovchilar mashg'uloti va ularning texnik-taktik harakatlarini asoslash va modellashtirish, sport turlari bilan shug'ullanuvchilarning jismoniy tayyorgarligini oshirishga qaratilgan o'quv-mashg'ulot jarayonini boshqarish tizimi ishlab chiqilgan.

A.A.Shustov, E.A.Shirkovets, N.G.Ozolin, V.B.Popov, A.I.Pyanzinlar tomonidan yengil atletikaning sakrash turlarida mashg'ulot jarayonini boshqarish nazariyasi va texnologiyasi, siklik sport turlarida sportchilarni tayyorlash, boshqarish mezonlari va uni amalga oshirish mexanizmlari bo'yicha yuqori malakali sakrovchilarni tayyorlash tizimi ishlab chiqilgan.

L.P.Matveev va V.N.Platonovlar tomonidan jismoniy tarbiya va sport nazariyasi va uslubiyati sohasida yengil atletika bilan shug'ullanuvchilarning ko'p yillik tayyorgarligini ilmiy-uslubiy asoslash va balandlikka sakrovchilarning ko'p yillik tayyorgarligini loyihalashtirish texnologiyasi bo'yicha tadqiqotlar o'tkazilgan.

Muhokama. Sport taraqqiyotining hozirgi zamon sharoitida sport mahoratining shakllanish jarayoni (sport - texnika natijalarining o'sish sur'ati) sportchilarni tayyorlash tizimining ahvoliga qanchalar bog'liqligi yaqqol ko'zga tashlanmoqda. Shuning uchun ham sportchilarni tayyorlash tizimining rivojlanishi jarayonida nimani qanday rejorashtirish, tashkil etish va boshqarishni bilish juda muhim.[2; 9-b.]

Balandlikka sakrash bo'yicha axborot manbalari tahlili va zamonaviy sport amaliyoti tajribasini umumlashtirish natijalari shuni ko'rsatadiki, ko'p yillik tayyorgarlik bosqichidagi balandlikka sakrovchilarning mashg'ulot jarayonlarini kompleks nazorat qilish metodologiyasi yuzasidan ko'plab nazariy va amaliy masalalar yetarli darajada o'rganilmagan.

Bu holat balandlikka sakrovchi qizlarning mashg'ulot jarayonlarini kompleks nazorat qilishning yangi vosita va usullarini yaratish talabini qo'yishni nazarda tutmoqda.

Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlarini tashkil qilish jarayonida sportchilar, ya'ni jismoniy tarbiya bilan shug'ullanuvchilar to'g'risida doimiy va bat afsil axborot bilan ta'minlab turilgan taqdirdagina sport murabbiylari, pedagoglar va sohaning boshqa mutaxassislari o'z faoliyatlarini samarali amalga oshirishlari mumkin.[3; 4-b.]

Pedagogik kuzatuv va tahlillar davomida boshlang'ich tayyorgarlik bosqichidagi balandlikka sakrovchilarda yuqori sport natijalarini ko'rsatish samaradorligi yosh nuqtai nazaridan sezilarli darajada yosharib borayotganligi kuzatishimiz mumkin.

Buning asosiy omillaridan biri sifatida boshlang'ich tayyorlov guruhi shug'ullanuvchilarida olib borilayotgan mashg'ulot yuklamalari nisbatlarining taqsimlanishi, vosita va usullarning shu davrdan boshlab qo'llanilishini ko'rsatib o'tishimiz mumkin.

Sport mashg'uloti sportchilarni tayyorlash tizimining eng muhim tarkibiy qismi sifatida maxsus pedagogik jarayon bo'lib, sportchini tarbiyalash, unga o'rgatish va funksional imkoniyatlarini oshirish yo'li bilan jismoniy kamolotga hamda yuqori sport natijalariga erishishini ta'minlash maqsadida jismoniy mashqlardan foydalanishga asoslanadi.[4; 6-b.]

Xususan, umumiyl jismoniy tayyorgarlik va maxsus jismoniy tayyorgarlik yuklamalari nisbatlarini o'zgartirish hisobiga xalqaro musobaqalarda yosh sportchilarning raqobatlashish imkoniyatlari kengayib, yuqori sport natijalarini qayd etishi kuzatilmoqda.

Yuqori malakali balandlikka sakrovchi qizlarning mashg'ulot jarayonini individuallashtirish ko'p omilli xususiyatlarga ega bo'lib, mavjud manbalar ushbu masalaning mazmun-mohiyatini to'liq ochib bera olmaydi.

Yuqori malakali balandlikka sakrovchi qizlarning mashg'ulot jarayonini individuallashtirish doimiy mashg'ulotlar jarayonidagi vosita va usullar bilan cheklanib qolmasdan, ularning rang-barang ko'rinishlarini qo'llash orqali musobaqalar davrida yuqori sport natijalariga erishish mumkin.

Buning uchun:

- Boshlang'ich tayyorgarlik bosqichidagi balandlikka sakrovchi qizlarning raqobatlashish imkoniyatlarini oshirish uchun umumiyl va maxsus jismoniy tayyorgarlik yuklamalari nisbatlarini ishlab chiqish va uni amaliyotda qo'llash;

- Balandlikka sakrovchi qizlarning qadamlar kengligi va ularning chastotasi, tana hamda oyoqlar orasidagi burchaki, gavda bilan bel orasidagi burchak gradusini taqqoslash hisobiga sakrash texnikasini takomillashtirish;

- Yuqori malakali balandlikka sakrovchi qizlarning texnikasidagi kamchiliklarni bartaraf etish uchun qadamlar chastotasi va individual qadamlar kengligi hisobiga bosqichdan - bosqichga o'tish imkoniyatlarini shakllantirishni joriy etish;

- Sport tayyorgarlik davomida balandlikka sakrovchi qizlarning bosqichdan-bosqichga o'tishi uchun antropometrik va jismoniy ko'rsatkichlarga nisbatan sakrashning model ko'rsatkichlarini ishlab chiqish va amaliy mashg'ulotlarda qo'lash;

- Yuqori malakali balandlikka sakrovchi qizlarning jismoniy rivojlanganlik va jismoniy tayyorgarlik ko'rsatkichlaridan kelib chiqib, sakrash tiplari uchun texnika imkoniyati bo'yicha tabaqalashtirilgan metodika ishlab chiqish va uni ommalashtirish.

Natijalar. Boshlang'ich tayyorgarlik bosqichidagi balandlikka sakrovchi qizlarning sport natijalari yil sayin yosharib borayotganligi sababli umumiy jismoniy tayyorgarlik va maxsus jismoniy tayyorgarlik yuklamalari nisbatlarini o'zgartirish hisobiga xalqaro musobaqlarda yosh sportchilarning raqobatlashish imkoniyatlarini kengaytirish imkon yaratiladi.

Balandlikka sakrovchi qizlarning qadamlar kengligi va ularning chastotasi, tana hamda oyoqlar orasidagi burchak, gavda bilan bel orasidagi burchak gradusini aniqlash hisobiga sakrash texnikasi takomillashtirilganligini kuzatish mumkin;

Yuqori malakali balandlikka sakrovchi qizlarning texnikasidagi kamchiliklarni bartaraf etish uchun start chizig'i va oxirgi depsinish masofasi hamda unga minimal sarflanadigan vaqt oralig'idagi tezlanish imkoniyati qadamlar chastotasi va individual qadamlar kengligini mutanosiblashtirish hisobiga bosqichdan-bosqichga muvaffaqiyatli o'tish imkoniyati kengayadi.

Yuqori malakali balandlikka sakrovchi qizlarning jismoniy rivojlanganlik, jismoniy tayyorgarlik ko'rsatkichlaridan kelib chiqib, sprinter-kuchli, kuchli-sakrovchan, sprinter-sakrovchan va universal tiplar uchun texnika imkoniyati bo'yicha tabaqalashtirilgan metodika ishlab chiqiladi va amaliyotda qo'llaniladi.

Xulosa. Yuqori malakali balandlikka sakrovchi qizlarning mashg'ulot jarayonini individuallashtirish uchun pedagogik, psixologik, funksional va tibbiy-biologik usullar yordamida kompleks nazoratni aniqlash nafaqat moslashuvning oldini olish, balki balandlikka sakrovchilar o'rtasidagi jismoniy va texnik farqlarni musobaqa natijalarini yaxshilashga yordam beradigan kompleks nazorat modulini ishlab chiqish zaruriyati mavjudligini ko'rsatdi.

Sport tayyorgarligi tizimida balandlikka sakrovchi qizlarni dastlabki saralash bo'yicha balandlikka sakrovchilarning qadamlar kengligi va ularning chastotasi, tana hamda oyoqlar orasidagi burchak, gavda bilan bel orasidagi burchak gradusini tahlil qilish hisobiga sakrash texnikasi takomillashtirildi.

Sport tayyorgarlik davomida balandlikka sakrovchi qizlarning yuqori sport natijalariga erishish uchun maxsus harakat tayyorgarligini oshiruvchi model tavsiflar ishlab chiqildi.

Yuqori malakali balandlikka sakrovchi qizlarning texnikasidagi kamchiliklarni bartaraf etish uchun qadamlar chastotasi va individual qadamlar kengligi hisobiga bosqichdan-bosqichga o'tish imkoniyatlari kengaytirildi.

Yuqori malakali balandlikka sakrovchi qizlarning jismoniy rivojlanganlik va jismoniy tayyorgarlik ko'rsatkichlaridan kelib chiqib, sakrash tiplari uchun texnika imkoniyati bo'yicha tabaqalashtirilgan metodika ishlab chiqildi va mutaxassislarga tavsiya etildi.

Balandlikka sakrash murakkab harakatlar mutanosibligidan iborat bo'lib, shug'ullanuvchilardan jismoniy tayyorgarlikning yuqori darajada rivojlanishini talab qiladi.

Yuqoridagi jismoniy tayyorgarlik vositalaridan samarali foydalanish sakrovchilarning sport natijalari yaxshilanishiga o'z ta'sirini ko'rsatadi.

Balandlikka sakrovchi qizlarning biomexanik mezonlar bo'yicha aniqlangan tipologik guruhlaridagi munosabatlarni tahlil qilish ularni tanlash uchun yangi mezonlarni aniqlash

imkonini berdi va bu sportchilarning keyingi tayyorgarligi yo'nalishini aniqlashga imkon yaratdi.

Sport-tayyorgarlik mashg'ulotlarida balandlikka sakrovchi qizlarning o'quv-mashg'ulot jarayonlarini takomillashtirish, balandlikka sakrovchi qizlarni sport mahorati shakllanishining turli bosqichlarida ustuvor yo'nalishlarni belgilash, bosqichdan-bosqichga o'tkazish, iqtidorli sportchilarni saralash, sport mahoratini oshirish va takomillashtirishga yordam berib, ilmiy-uslubiy izlanishlar natijalari bo'yicha sportchilarni tayyorlashning uslubiy ishlanmalari va sxemalarini ishlab chiqish hamda murabbiylarning amaliy faoliyatida oliv sport natijalarini saqlab qolish uchun xizmat qiladi.

Адабиётлар/Литература/References:

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2021 yil 5 noyabrdagi "2024 yil Parij shahrida (Fransiya) bo'lib o'tadigan XXXIII yozgi Olimpiya va XVII Paralimpiya o'yinlariga O'zbekiston sportchilarini kompleks tayyorlash to'g'risida" PQ-5281-sон Qarori.
2. Kerimov F.A. Sportda ilmiy tadqiqotlar. Darslik. -T: 2020 y. 355 bet.
3. Musayev B.B. Sport metrologiyasi. O'quv qo'llanma. -T: 2015 y. 200 bet.
4. Olimov M.S. Sport pedagogik mahoratini oshirish. O'quv qo'llanma -T: O'zbekiston faylasuflari milliy jamiyati nashriyoti, 2017 y. 232 bet.

SCIENCEPROBLEMS.UZ

**ИЖТИМОЙ-ГУМАНИТАР ФАНЛАРНИНГ
ДОЛЗАРБ МУАММОЛАРИ**

Nº 12/2 (3) – 2023

**АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО-
ГУМАНИТАРНЫХ НАУК**

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

**Ижтимоий-гуманитар фанларнинг
долзарб муаммолари**” электрон
журнали 2020 йил 6 август куни 1368-
сонли гувоҳнома билан давлат
рўйхатига олинган.

Муассис: “SCIENCEPROBLEMS TEAM”
маъсулияти чекланган жамияти

Таҳририят манзили:

100070. Тошкент шаҳри, Яққасарой
тумани, Кичик Бешёғоч кўчаси, 70/10-

уй. Электрон манзил:

scienceproblems.uz@gmail.com

Боғланиш учун телефонлар:

(99) 602-09-84 (telegram).